

BEOORDELING EN ADVIES ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEKSRAPPORTEN

ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

Titel rapport (rapportnr.)	Archeologisch bureauonderzoek Keizersbaan 7b te Kessel in de gemeente Peel & Maas Econsultancy-rapport 13121967
Soort onderzoek	Verkenkend booronderzoek
Onderzoeksmeldingnr. (OM.nr)	59.895
Omvang en aard plangebied	Ca. 3 ha, asperge-akker
Planprocedure, reden	BP-wijziging voor bouw kas en voorzieningen
Versie rapport	Concept, d.d. 4 april 2014; D2 versie 25-07-14
Onderzoeksbureau	Econsultancy BV, Swalmen
Auteur(s)	Drs. M. Stiekema
Opdrachtgever	BRO Tegelen
Bevoegd gezag	Gemeente Peel en Maas
Contactpersoon namens gemeente	Dhr. M. Vervaet en mevr. J. Stienen
Beoordeeld door	F.P. Kortlang (ArchAeO)
Projectnr. ArchAeO	P14108
Beoordeeld d.d.	14-07-2014 herbeoordeling 25-07-14

Algemene indruk	Standaard en overzichtelijke evaluatie van vrijwel alle bekende, archeologisch relevante, informatie geïllustreerd met duidelijk kaartmateriaal. Aan de interpretatie ontbreekt nog een en ander. Herbeoordeling: een en ander is aangepast
Conformiteit KNA 3.3	Het onderzoek en de rapportage zijn KNA-conform uitgevoerd.
Overige opmerkingen beoordelaar	Zie hieronder

Kwaliteit onderzoek	• P 1, methoden: ofschoon dit niet of nauwelijks verschil maakt: inmiddels wordt KNA 3.3 gebruikt. • P 2, bronnen: toevoegen het relevante dossier verstoringenkaart P&M • P 3: par. 3.4 om hoeveel paaltjes zou het gaan en wat is de diameter daarvan? Worden deze daadwerkelijk in
Opmerkingen, suggesties	
en aanvullingen	

BEOORDELING EN ADVIES ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEKSRAPPORTEN

ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

	de grond gedrukt of geboord? Wordt de humeuze bovengrond daar niet voor verwijderd? Wat is bij benadering de omvang (oppervlakte en diepte) van de ontgravingswerkzaamheden (infiltratiepoel, vrachtwagenlaadplaats en bebouwing overig)? Met een aangegeven verwachte verstoring van enkele meters wordt hier wellicht de diepte van de verstoring bedoeld? • P 7. Waarom is het dossier van de terrein 74 niet als bijlage opgenomen in dit rapport? Het is voor dit perceel immers een volwaardig booronderzoek geweest, dat ook als zodanig kan worden behandeld, ongeacht of het al eerder is uitgevoerd. Graag alsnog integraal toevoegen. • P 12, tabel III en volgend: Volledig onbegrepen is dat naar aanleiding van de onderzoeksmeldingen niet dieper in is gegaan op het “terrein direct ten NO van het plangebied” het gaat nota bene om het perceel dat grenst aan het onderhavige perceel. Er heeft een bureau- en booronderzoek plaatsgevonden, maar bovendien ook nog een zeer uitgestrekt proefsleuvenonderzoek (ARC 2009)! Waarom zijn met name de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek niet gebruikt ter toetsing van het verwachtingsmodel? Dit werp namelijk (samen met het booronderzoek in het kader van de verstoringenkaart een volledig ander licht op de verwachting (zie verderop). Op dit deel dient (in woord en beeld!) meer nadruk te worden gelegd. Het betreffende onderzoek is beschreven, maar juist de hierboven genoemde aspecten die een stevige onderbouwing vormen voor het afschrijven van het aangrenzende perceel, zijn niet gedestilleerd uit het betreffende verslag. Dit had het betoog sterker gemaakt. (zie ook evaluatie hieronder) Het advies is wel hierop aangepast.
Conclusies onderzoeksbureau	<i>Gespecificeerde archeologische verwachting:</i> Uit de landschappelijke ligging op een in het Weichselien gevormd Maasterras blijkt dat het plangebied vanaf het Mesolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en vanaf het Neolithicum voor landbouwers. Uit het veldwerk dat is uitgevoerd voor de inventarisatie voor een verstoringen-kaart voor de gemeente Peel en Maas (2012) blijkt dat de gemiddelde verstoringdiepte in het plangebied 40 cm –mv is, met plaatselijk een uitschieter tot maximaal 100 cm -mv.
Aanbevelingen onderzoeksbureau	<i>Selectieadvies:</i> Omdat de geplande verstoring voor de bouw van de kas, behoudens een minimale verstoring bij het in de grond

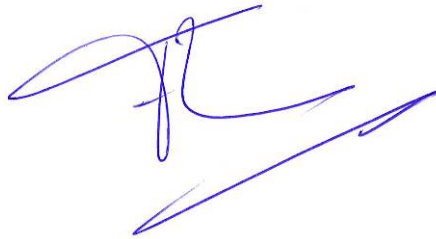
BEOORDELING EN ADVIES ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEKSRAPPORTEN

ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

	drukken van palen voor de kas, de verwachte huidige verstoorde diepte van 40 cm -mv niet zal overschrijden, adviseert Econsultancy om voor dit deel van het plangebied geen nader onderzoek uit te laten voeren. Wél zal hier een dubbelbestemming archeologie moeten worden opgelegd. De enige significante graafwerkzaamheden die in het plangebied zullen plaatsvinden zijn rond de geplande vrachtwagenlaadplaats op het voorterrein en onder een deel van de bebouwing en ter plaatse van de geplande infiltratiepoel op het achter-terrein. Omdat de voor deze delen van het plangebied af te graven humeuze bovengrond zal worden hergebruikt binnen de geplande kas, zal dit in twee stappen gebeuren. Econsultancy adviseert om deze graafwerkzaamheden onder archeologische begeleiding te laten uitvoeren, zodat eventueel aanwezige archeologische resten kunnen worden gedocumenteerd.
Evaluatie beoordelaar (ArchAeO)	Ofschoon alle aspecten van een bureauonderzoek aan de orde zijn gekomen, is nagelaten beter te kijken naar de resultaten van het proefsleuvenonderzoek uit 2009 in het aanpalende perceel direct ten oosten van het plangebied. (sleuvenoverzicht hieronder als bijlage). Met de kennis van het gebied, de bodemopbouw en het booronderzoek, was men al snel tot de conclusie gekomen dat het terrein zwaar gehavend is, dat vermoedelijk een aanzienlijke stuk van een eventueel sporenniveau moet zijn verdwenen, getuige ook de zones met ijzeroerrijk zand en de diepploegsporen als gevolg van de aspergeteelt. ARC heeft in het rapport helaas nagelaten het ontbreken van archeologische sporen mede te verklaren vanuit de recentere ontginnings- en egalisatiewerkzaamheden, alsmede de aspergeteelt. De waarnemingen in het aangrenzende perceel kunnen m.i. doorgetrokken worden naar het onderhavige plangebied. De ontginningsgeschiedenis en het bodemgebruik is daar immers de zelfde (geweest). De profielputten naar aanleiding van het verstoringenonderzoek 2012, afgebeeld op p 8. laten een onmiskenbaar beeld zien van aftopping en verstoring van de C-horizont. Deze spreken boekdelen. Reeds ten tijde van de ontginningen in de jaren 20 of 30 van vorige eeuw, moet het oorspronkelijke bodemprofiel (vermoedelijk een veldpodzol) volledig omgewerkt zijn. In een recentere periode (ruilverkaveling en later) zijn de gronden waarschijnlijk verder geëgaliseerd en later heeft hier (op een relatief dun akkerdek) aspergeteelt plaatsgevonden.

BEOORDELING EN ADVIES ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEKSRAPPORTEN

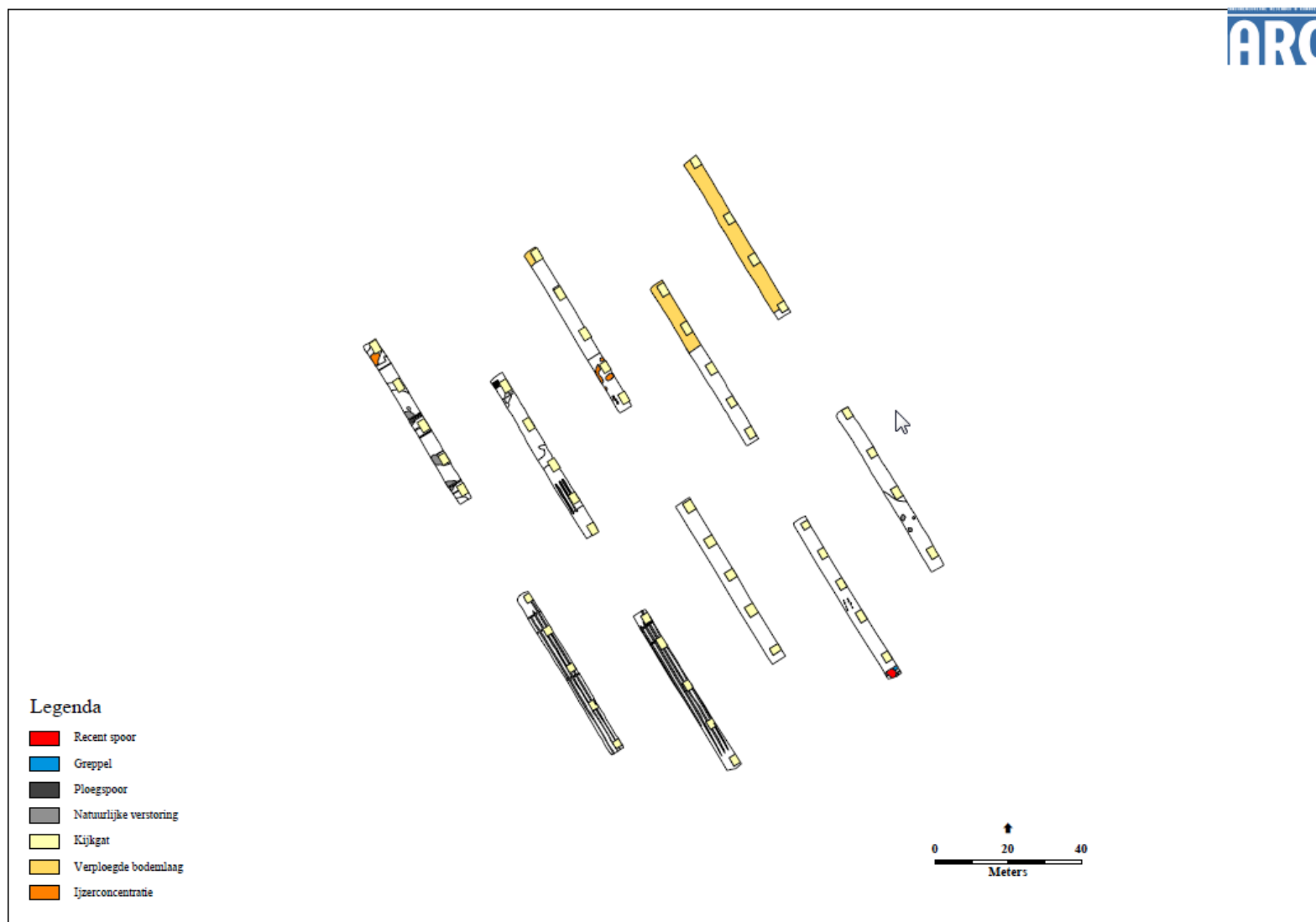
ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

Advies beoordelaar (ArchAeO)	Op grond van het bovenstaande wordt de gemeente Peel en Maas geadviseerd: - Econsultancy bovenstaande opmerkingen en suggesties te laten verwerken; - Het plangebied archeologisch <u>volledig</u> vrij te geven (dit geldt overigens ook voor het oostelijk aangrenzende gebied dat kennelijk niet is vrijgegeven naar aanleiding van het opstellen van de archeologische verwachtingen- en beleidskaart. De dubbelbestemming archeologie kan voor beide percelen komen te vervallen. - Voor wat betreft het onderdeel archeologie in te stemmen met de voorgenomen ontwikkeling. Herbeoordeling: Het rapport is op de meeste punten aangepast en het advies is opnieuw geformuleerd. Daarmee kan het herziene rapport als definitief worden beschouwd.
Autorisatie beoordeling door senior-archeoloog	drs. Fokko P. Kortlang ArchAeO B.V., Archeologische Advisering en Ondersteuning Rapenburglaan 9 5654 AP Eindhoven tel. 040-2519270 email: advies@archaeo.nl website: www.archaeo.nl datum: 14-07-2014 herbeoordeling 25-07-2014

BEOORDELING EN ADVIES ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEKSRAPPORTEN

ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

Bijlage 3 uit het ARC-rapport: Stokkel, P.J.A., N. van Malssen, 2009: *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven op een terrein aan de Keizersbaan te Kessel (L)*. ARC-rapporten 2009-106

Bijlage 3 Overzicht van de aangetroffen sporen. Kaart: M.C. Botermans.